

Bijlage. Beschrijving van de beroepskwalificatie van monteur steigerbouw (0307) als vermeld in artikel 1.

1. GLOBAAL

a. Titel

Monteur steigerbouw

b. Definitie

De monteur steigerbouwer monteert en demonteert tijdelijke constructies in steigermateriaal (steigers, trappen, platformen, ondersteuning, ...) volgens de gangbare veiligheidsregels, teneinde veilige steigerconstructies te realiseren.

2. COMPETENTIES

2.1 Opsomming competenties

BASISACTIVITEITEN

- Werkt in teamverband (co 02410)
 - Communiceert effectief en efficiënt
 - Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
 - Overlegt over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de opdracht
 - Rapporteert aan leidinggevenden
 - Werkt efficiënt samen met collega's
 - Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
 - Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)
- Werkt met oog voor kwaliteit (co 02420)
 - Evalueert de eigen werkzaamheden kwalitatief en kwantitatief, en stuurt desnoods bij
 - Gaat zuinig om met materialen, gereedschappen, tijd en vermijdt verspilling
 - Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten en uitgevoerde werken door het bijhouden van de etiketten en markering van de gebruikte materialen
- Werkt met oog voor welzijn, veiligheid en milieu (co 02421)
 - Herkent en signaleert gevaarlijke situaties, neemt gepaste maatregelen bij ongelukken en meldt ongevallen en incidenten volgens interne procedures
 - Past de voorschriften met betrekking tot netheid en hygiëne toe
 - Neemt een ergonomische werkhouding aan
 - Controleert de aanwezigheid van en gebruikt PBM's en CBM's* volgens de specifieke voorschriften
 - Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
 - Herkent, voorkomt en beschermt tegen specifieke risico's zoals gevaarlijke en schadelijke stoffen (cement en hulpstoffen, kwarts- en houtstof, asbesthoudende producten, ...), lawaai, brand en explosies
 - Sorteert afval volgens de richtlijnen en vraagt om informatie in geval van twijfel
 - Gebruikt water voor taken en schoonmaak efficiënt
 - Gebruikt energiestromen duurzaam
 - Beperkt geluidshinder

* PBM's en CBM's = persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

- Gebruikt en onderhoudt PBM's (co 02422)
 - Controleert de verplichte PBM's visueel en gaat na of deze gebruikt mogen worden
 - Gebruikt de verplichte PBM's op de juiste wijze
 - Onderhoudt de verplichte PBM's op een correcte manier en bergt deze op
- Gebruikt de op het eigen werkgebied van toepassing zijnde arbeidsmiddelen (co 02423)
 - Selecteert en controleert de arbeidsmiddelen die hij bij de uitoefening van het beroep mag gebruiken
 - Gebruikt de verschillende arbeidsmiddelen die bij de uitoefening van het eigen beroep van toepassing zijn en gebruikt mogen worden, volgens de gebruikshandleiding
 - Onderhoudt de arbeidsmiddelen en reinigt deze na gebruik

SPECIFIEKE ACTIVITEITEN

- Communiceert over de werkopdracht (co 02424)
 - Ontvangt en begrijpt de opdracht en de instructienota
 - Leest en begrijpt montage-, demontage- of ombouwschema van een steiger met standaardconfiguratie*
 - Wisselt effectief en efficiënt informatie over de werkopdracht uit met collega's en leidinggevenden
 - Herkent, benoemt en beschrijft gebruikelijke steigertypes en toepassingen
 - Gebruikt de vakterminologie
 - Duidt met gebaren de gebruikelijke steigeronderdelen aan

* Standaardconfiguratie: het verschil tussen steigers die vallen onder de standaardconfiguratie en de steigers die hiervan afwijken (complexe steigers) is vastgelegd in de "Code van Goede Praktijk Stellingbouw" (zie <http://vsbbbe.webhosting.be/wp-content/uploads/2015/02/CvGPS-20141206-rev2.pdf>)

- Organiseert de eigen werkplek veilig en ordelijk (co 02425)
 - Richt de eigen werkplek in volgens voorschriften en/of instructies
 - Houdt rekening met de algemene werforganisatie en de logische werkvolgorde
 - Ruimt na de dagtaak de werkplek op
- Herkent en reageert bij tekortkomingen, gevaren/onveilige situaties, bijna ongevallen en ongevallen (co 02426)
 - Herkent en benoemt tekortkomingen, gevaren/onveilige situaties, bijna ongevallen en ongevallen
 - Past de juiste meldingsprocedures toe
 - Legt het werk stil als de veiligheid voor hemzelf of derden in het gedrang komt
 - Herkent en benoemt praktijksituaties die onveilig kunnen zijn en geeft daarbij de verbeteringspunten aan
- Voert een LMRA uit (co 02431)
 - Voert een LMRA* uit
 - Past vuistregels toe voor de sterkte, de stijfheid en de stabiliteit van te bouwen steigers
 - Verklaart de uitkomst van een LMRA
 - Reikt verbeterings- / aandachtspunten aan op basis van de uitkomst van een LMRA

* LMRA = Last minute risico-analyse

- Beoordeelt het meest voorkomende steigermateriaal kwalitatief (co 02432)
 - Keurt het meest voorkomende steigermateriaal aan de hand van afkeurmaatstaven
- Gebruikt eenvoudige steigertekening/schema's en materieelspecificaties van steigers met standaardconfiguratie (co 02433)
 - Leest een steigertekening/ schema voor een steiger met standaardconfiguratie
 - Leest een materiaalspecificatie van een steiger met standaardconfiguratie
 - Beoordeelt en vult eenvoudige steigertekeningen en schema's aan
- Stelt een materiaalstaat op voor een steiger met standaardconfiguratie (co 02434)
 - Stelt een materiaalstaat op aan de hand van een steigertekening/schema voor een steiger met standaardconfiguratie
 - Vult een materiaalstaat in aan de hand van een eenvoudige steigertekening/ schema
 - Maakt een inschatting van het benodigde materiaal voor de nog resterende werkzaamheden
- Monteert, demonteert en bouwt een steiger met standaardconfiguratie veilig om (co 02435)
 - Past de principes voor de veilige (de)montage van steigers met standaardconfiguratie toe met de gepaste methodes en hulpmiddelen
 - Monteert een steiger met een standaardconfiguratie volgens de juiste volgorde
 - Past, indien nodig, een steiger met een standaardconfiguratie aan
 - Beoordeelt of een steiger met standaardconfiguratie gereed is voor keuring en overdracht
 - Demonteert een steiger met een standaardconfiguratie volgens de juiste volgorde
- Herstelt of brengt een onveilige steiger met standaardconfiguratie terug in veilige staat (co 02436)
 - Herkent en benoemt een onveilige steiger met standaardconfiguratie
 - Past vuistregels toe voor de sterkte, de stijfheid en de stabiliteit van te bouwen steigers toe
 - Past een onveilige steiger met standaardconfiguratie aan
 - Beoordeelt of een steiger met standaardconfiguratie terug in veilige staat hersteld is, zodat deze gekeurd kan worden
- Houdt toezicht op de hulpmonteur(s) (co 02437)
 - Communiceert op gepaste wijze met de hulpmonteur(s)
 - Houdt toezicht op de werkzaamheden van de hulpmonteur(s)
 - Stuurt de hulpmonteur(s) indien nodig bij
- Assisteert bij het veilig monteren, demonteren en ombouwen van een steiger met complexe configuratie (co 02438)
 - Herkent en benoemt de risico's bij het monteren en demonteren van een steiger met complexe configuratie*
 - Geeft de juiste (de)montagevolgorde van het materiaal van een steiger met complexe configuratie
 - Assisteert bij het (de)monteren en ombouwen van een steiger met complexe configuratie, onder toezicht van een chef-monteur

* Complexe steigers: het verschil tussen steigers die vallen onder de standaardconfiguratie en

de steigers die hiervan afwijken (complexe steigers) is vastgelegd in de "Code van Goede Praktijk Stellingbouw" (zie <http://vsbbbe.webhosting.be/wp-content/uploads/2015/02/CvGPS-20141206-rev2.pdf>)

- Assisteert bij het herstellen of terug in veilige staat brengen van een steiger met complexe configuratie (co 02439)
 - Herkent en benoemt (niet-constructieve) onveilige situaties bij een steiger met complexe configuratie
 - Assisteert bij het aanpassen van een onveilige steiger met complexe configuratie
 - Laat door de chef-monteur beoordelen of een steiger met complexe configuratie terug in veilige staat is, zodat deze gekeurd kan worden

2.2 Beschrijving competenties/activiteiten adhv de descriptorelementen

2.2.1 Kennis

- Basiskennis elektriciteit
- Basiskennis van EHBO
- Basiskennis van de voor de veilige (de) montage van de complexe steigerconfiguraties toepasbare methodes / hulpmiddelen
- Basiskennis van de principes en de juiste volgorde bij (de)montage van een complexe steiger
- Basiskennis van transport(hulp)middelen

- Kennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van de bouwplaatsorganisatie
- Kennis veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van specifieke risico's van kwarts- en houtstof en andere gevaarlijke producten
- Kennis van specifieke risico's van elektriciteit, lawaai, trillingen, brand en explosies
- Kennis van de maatregelen ter preventie van de risico's dat personen of voorwerpen vallen
- Kennis van de veiligheidsmaatregelen bij veranderende weersomstandigheden die afbreuk zouden kunnen doen aan de veiligheid van de betrokken steiger
- Kennis van de voorwaarden inzake toelaatbare belasting van de betrokken steiger
- Kennis van ergonomische hef-, til- en werktechnieken
- Kennis van de maximale fysieke belasting
- Kennis van de verplichte PBM's en CBM's
- Kennis van de verplichtingen van werkgevers en werknemers, de afkeurstandaarden bij visuele controle, de onderhouds- en reinigingsvoorschriften en het correcte gebruik van de verplichte PBM's
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van de voorschriften rond afvalbeheer
- Kennis van een geoptimaliseerd verbruik van water, materialen en energie
- Kennis van werkdocumenten
- Kennis van materialen, gereedschappen en machines
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van de onveilige situaties (voor hemzelf of voor derden) waarin het werk stilgelegd moet worden
- Kennis van de arbeidsmiddelen die gebruikt mogen worden zonder attesten of certificaten en degene waarvoor attesten of certificaten vereist zijn
- Kennis van de efficiënte, veilige en ergonomische sorteer- en stapelmethodes
- Kennis van de vakterminologie

- Kennis van de verschillende types steigers en hun toepassingen
- Kennis van de verschillende gebruikelijke steigeronderdelen en hun functie/toepassing voor zowel systeemsteigers als universeel materiaal
- Kennis van de afkeurcriteria bij de controle van steigeronderdelen
- Kennis van de gangbare gebaren om de gebruikelijke steigeronderdelen mee aan te duiden
- Kennis van de bevoegdheden van de betrokkenen bij gebruik en montage van een steiger (bevoegd persoon gebruik en montage: hulpmonteur - monteur - chef-monteur - steigerkeurder - steigerinspecteur)
- Kennis van de begrippen 'sterkte', 'stijfheid' en 'stabiliteit', en het belang daarvan voor een steigerconstructie
- Kennis van de vuistregels van sterkte, stijfheid en stabiliteit
- Kennis van de wetgeving, regelgeving, procedures en aansprakelijkheden die van toepassing zijn op gebied van steigerbouw en ladders (ARAB – Codex – KB 31.08.2005 – Europese en Belgische normen)
- Kennis van het verschil tussen bijna-ongevallen en ongevallen
- Kennis van de mogelijke tekortkomingen, gevaren en onveilige situaties
- Kennis van de verschillende procedures die gelden voor werknemers en werkgevers bij tekortkomingen, gevaren/onveilige situaties, bijna-ongevallen en ongevallen
- Kennis van het verschil tussen steigers die vallen onder de steigers met standaardconfiguratie en de steigers die hiervan afwijken (steigers met complexe configuratie)
- Kennis van de principes en de juiste volgorde bij (de)montage van een steiger met standaardconfiguratie
- Kennis van wettelijke bepalingen voor werfsignalisatie
- Kennis van Last Minute Risico Analyse
- Kennis van steigertekeningen / schema's voor een standaard configuratie
- Kennis van de materiaalspecificaties voor een standaard configuratie
- Kennis van materiaalstaten
- Kennis van de voor de veilige (de) montage van de standaard steigerconfiguraties toepasbare methodes / hulpmiddelen
- Kennis van de risico's en aansprakelijkheden van de monteur in zijn rol als toezichthouder van de hulpmonteur
- Kennis van de mogelijke risico's bij het (de)monteren en aanpassen van alle voorkomende steigers
- Kennis van wat, bij alle voorkomende steigers, wordt verstaan onder een veilige werkplek
- Kennis van de door de fabrikant/steigerbouwer ter beschikking te stellen informatie en richtlijnen: gebruiksaanwijzingen, toegelaten belastingen, richtlijnen voor montage en demontage

2.2.2 Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Het kunnen rapporteren aan de leidinggevende
- Het kunnen efficiënt communiceren met collega's en derden: kunnen overleggen over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de eigen opdracht en afstemmen van de eigen werkzaamheden op de activiteiten van anderen (bouwteam)
- Het kunnen controleren van de aanwezigheid van CBM's volgens de specifieke voorschriften
- Het kunnen herkennen, voorkomen en beschermen tegen specifieke risico's van gevaarlijke stoffen (cement en hulpstoffen, kwarts- en houtstof, asbesthoudende producten,...)

- Het kunnen herkennen, voorkomen en beschermen tegen specifieke risico's zoals lawaai, trillingen, brand en explosies
- Het kunnen herkennen en signaleren van gebreken bij het gebruik van ladders en steigers
- Het kunnen zorgzaam, efficiënt en veilig omgaan met materialen, gereedschappen en machines
- Het kunnen er op toezien dat veiligheids- en milieuvorschriften die van toepassing zijn op het werkgebied worden gerespecteerd
- Het kunnen visueel controleren van de verplichte PBM's en nagaan of deze gebruikt mogen worden
- Het kunnen op de juiste wijze gebruiken van de verplichte PBM's.
- Het kunnen op een correcte manier onderhouden en opbergen van de verplichte PBM's
- Het kunnen herkennen en benoemen van tekortkomingen, gevaren/onveilige situaties, bijna ongevallen en ongevallen
- Het kunnen aangeven van verbeteringspunten bij onveilige situaties
- Het kunnen toepassen van de juiste meldingsprocedures
- Het kunnen het werk stil kunnen leggen als de veiligheid voor zichzelf of derden in het geding komt
- Het kunnen selecteren en controleren van de arbeidsmiddelen die bij de uitoefening van het beroep mogen gebruikt worden
- Het kunnen herkennen en benoemen van de verschillende steigeronderdelen en hun functie/toepassing
- Het kunnen aanduiden, op non-verbale manier (met gebaren), van gebruikelijke steigeronderdelen
- Het kunnen begrijpen van het montage-, demontage- of ombouwschema van een steiger met standaardconfiguratie
- Het kunnen visueel beoordelen en classificeren van de veelvoorkomende steigerbouwonderdelen
- Het kunnen aangeven en verklaren van de verschillende veiligheidsvoorschriften, wetgeving, regelgeving en procedures die van toepassing zijn op steigerbouw
- Het kunnen uitvoeren van een LMRA
- Het kunnen aanreiken van verbetering / aandachtspunten op basis van de uitkomst van een LMRA
- Het kunnen toepassen van de vuistregels van sterkte, stijfheid en stabiliteit
- Het kunnen inspecteren / keuren van het meest voorkomende steigermateriaal aan de hand van afkeurmaatstaven
- Het kunnen lezen, beoordelen en aanvullen van een steigertekening/ schema voor een steigers met standaardconfiguratie
- Het kunnen lezen van de materiaalspecificatie van een steiger met standaardconfiguratie
- Het kunnen opstellen van een materiaalstaat aan de hand van een steigertekening/schema voor een steiger met standaardconfiguratie
- Het kunnen inschatten van het benodigde materiaal voor nog resterende werkzaamheden
- Het kunnen toepassen van de juiste volgorde bij montage, demontage en ombouwen van steigers met standaardconfiguratie
- Het kunnen herkennen en benoemen van een onveilige steiger met standaardconfiguratie
- Het kunnen aanpassen van een onveilige steiger met standaardconfiguratie
- Het kunnen beoordelen wanneer een standaardconfiguratie steiger terug in veilige staat hersteld is, zodat deze gekeurd kan worden
- Het kunnen toezicht houden op en bijsturen van de hulpmonteur(s)
- Het kunnen herkennen en benoemen van de risico's bij het monteren en demonteren van steigers met complexe configuratie
- Het kunnen assisteren bij aanpassingen van een onveilige steiger met complexe configuratie en de hierop van toepassingen zijnde maatregelen nemen

- Het kunnen uitvoeren van de door een chef-monteur opgedragen werkzaamheden tijdens montage en demontage van steigers met complexe configuratie
- Het kunnen herkennen en benoemen van niet-constructieve onveilige situaties bij steigers met complexe configuratie
- Het kunnen creëren en in stand houden van een veilige werkplek bij steigers met standaardconfiguratie en met complexe configuratie

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kunnen kwalitatief en kwantitatief evalueren en desnoods bijsturen van zijn eigen werkzaamheden
- Het kunnen gepast reageren op vastgestelde problemen met betrekking tot kwaliteit, veiligheid, milieu, proces en techniek rekening houdend met de voorschriften/procedures

Motorische vaardigheden

- Het kunnen toepassen van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Het kunnen gebruiken van ladders en steigers volgens de veiligheidsregels
- Het kunnen gebruiken van de verschillende arbeidsmiddelen die bij de uitoefening van het eigen beroep van toepassing zijn en gebruikt mogen worden, volgens de gebruikshandleiding
- Het kunnen onderhouden en reinigen van de arbeidsmiddelen na gebruik
- Het kunnen assisteren bij het laden en lossen van vrachtwagens en materiaalwagens
- Het kunnen (handmatig of met mechanische hulpmiddelen) plaatsen van materieel op het terrein en bij de werkplek
- Het kunnen sorteren en stapelen van materiaal
- Het kunnen beschermen en stockeren van materialen, materieel en gereedschappen op de daartoe gekozen plaats
- Het kunnen monteren, demonteren en ombouwen van steigers met standaardconfiguratie
- Het kunnen assisteren bij het monteren, demonteren en ombouwen van steigers met een complexe configuratie

2.2.3 Context

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend op locatie in open of gesloten gebouwen die bewoond of in gebruik kunnen zijn.
- Dit beroep wordt meestal in team uitgeoefend, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, omgeving, klimatologische omstandigheden en risico's.
- De werkopdracht en het eindresultaat wordt strikt afgebakend en er heersen in veel gevallen strikte deadlines, wat resultaatgerichtheid, stressbestendigheid, concentratie, flexibiliteit en doorzettingsvermogen vraagt.
- De bouwsector kent veel reglementeringen, normen, aanbevelingen, codes van goede praktijk en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu en duurzaam bouwen.
- De situatie op de werkplek kan het dragen van lasten en werken in moeilijke houdingen en omstandigheden impliceren.

Handelingscontext

- Oog hebben voor kwaliteit en de veiligheidseisen, door met zorg, precisie, toewijding en respect voor de veiligheidsprocedures te werken.
- Op constructieve en gebruiksvriendelijke wijze uitwisselen van informatie met collega's.
- Aandacht hebben voor gevaarlijke situaties, veiligheidsprocedures en de signalisatie op de bouwplaats respecteren en PBM's en CBM's met zorg plaatsen, gebruiken en onderhouden.
- Omzichtig omgaan met steigermateriaal, rekening houdend met veiligheids-, plaatsingsvoorschriften.
- Zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken van machines, gereedschappen en materialen.
- Het bijblijven met de (technologische) ontwikkelingen binnen de sector vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen.

2.2.4 Autonomie

Is zelfstandig in

- het plannen en voorbereiden van de eigen werkzaamheden
- bepalen van de eigen werkvolgorde
- controleren van PBM's
- visueel beoordelen van steigermateriaal
- het gebruiken van steigertekeningen en schema's van steigers met standaardconfiguratie
- het opstellen van materiaalstaten van steigers met standaardconfiguratie
- het monteren, demonteren en ombouwen van steigers met standaardconfiguratie
- het leiding geven en toezicht houden op een team van hulpmonteurs

Is gebonden aan

- een ontvangen werkopdracht en tijdsplanning
- kwaliteits- en milieuvoorschriften
- codes van goede praktijk
- wettelijke en technische voorschriften
- veiligheids- en gezondheidsinstructies
- afspraken met collega's en derden
- instructies van de leidinggevende
- de instructies die voorkomen in het montage- demontage- en ombouwschema
- de instructienota opgesteld door de bevoegd persoon*

Doet beroep op

- een leidinggevende voor de werkopdracht en bij problemen (gevaarlijke en/of onveilige situaties, ...).

* Bevoegd persoon zoals gedefinieerd in artikel 11 in het KB van 31/08/2005

2.2.5 Verantwoordelijkheid

- Het werken in teamverband
- Het werken met oog voor kwaliteit
- Het werken met oog voor welzijn, veiligheid en milieu
- Het gebruiken en onderhouden van PBM's
- Het gebruiken van de op het eigen werkgebied van toepassing zijn de arbeidsmiddelen
- Het communiceren over de werkopdracht
- Het veilig en ordelijk organiseren van zijn werkplek

- Het herkennen en reageren bij tekortkomingen, gevaren/onveilige situaties, bijna-ongevallen en ongevallen
- Het uitvoeren van een LMRA
- Het kwalitief beoordelen van het meest voorkomende steigermateriaal
- Het gebruiken van eenvoudige steigertekening/schema's en materiaalspecificaties van steigers met standaardconfiguratie
- Het opstellen van een materiaalstaat voor een steiger met standaardconfiguratie
- Het veilig monteren, demonteren en ombouwen van steigers met standaardconfiguratie
- Het herstellen of terug in veilige staat brengen van een onveilige steiger met standaardconfiguratie
- Het toezicht houden op de hulpmonteur(s)
- Het assisteren bij het veilig monteren, demonteren en ombouwen van steigers met een complexe configuratie
- Het assisteren bij het herstellen of terug in veilige staat brengen van een steiger met complexe configuratie

2.3 Attesten

2.3.1 Wettelijke Attesten

Geen vereisten.

2.3.2 Vereiste Attesten

Voor het uitoefenen van bepaalde werkzaamheden en/of risicovolle taken zijn bepaalde attesten en/of certificaten vereist, zoals VCA, ...

De vereisten zoals gesteld in het KB van 31/08/2005 aan de personen die gebruik maken van arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte zijn in deze beroepskwalificatie opgenomen. Monteurs staan in voor de montage, demontage en ombouw van steigers met standaardconfiguratie en werken mee aan de montage, demontage of ombouw van steigers met complexe configuratie. Ze moeten dus voldoen aan de vereisten uit artikel 18, §2 van dit KB.

Het is steeds aangeraden de vigerende wetgeving te raadplegen, daar deze onderhevig kan zijn aan veranderingen.

2.3.3 Instapvoorwaarden

Geen vereisten.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ...
tot erkenning van de beroepskwalificatie monteur steigerbouw.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS